

Søndag d. 16. november 2014, Silkeborg

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: 1. Johannesbrev kap. 4 v. 19.

Gammeltestamentlig læsning: Salme 139.

Evangelielæsning: Mattæusevangeliet kap. 18 v. 21-35.

Hvad tror du, at Gud tænker og føler, når han ser på dig?

Du behøver ikke at svare højt - men prøv lige at tænke efter: Hvad tror du, at Gud tænker og føler, når han ser på dig?

... ..

Det spørgsmål blev stillet til en stor gruppe mennesker i en større undersøgelse om tro.

Næsten alle svarede noget i retning af: ”Når Gud ser på mig, bliver han nok ikke særlig glad. Måske bliver han ligefrem vred på mig.”

Det pudsige var, at sådan svarede både de, der sagde, at de troede på Gud, og de, der sagde, at de ikke troede på Gud.

I en anden undersøgelse har det vist sig, at det billede, vi har af Gud - de forestillinger, vi gør os om Gud, sætter dybt præg på vort liv - på hele vor måde at leve på og vor måde at omgås andre mennesker på.

Også her gælder det mærkeligt nok, at sådan er det, hvad enten vi tror på Gud, eller ikke tror på Gud.

Og det præg, vort gudsbillede sætter på vort liv er det, at vi i det store og hele opfører os over for andre mennesker, som vi forestiller os, at Gud vil opføre sig over for os.

Forestiller vi os en nærtagende og uforsonlig gud, så vil vi være tilbøjelige til at møde andre mennesker med nærtagenhed og uforsonlighed.

Forestiller vi os en kærlig og tilgivende Gud, vil vi være mere tilbøjelige til at møde andre mennesker med kærlighed og tilgivelse.

Forestiller vi os en millimeterretfærdig gud, der nærmest driver købmandsforretning – noget for noget -, hvor vi kan købe lidt velsignelse og betale med gode gerninger, eller vi får en nøje udmålt straf for onde gerninger og belønning for gode gerninger, så vil vi være tilbøjelige til at omgås andre mennesker på samme måde.

Hvad tror du, at Gud tænker og føler, når han ser på dig? Hvordan er dit gudsbillede?

Vi havde før fat i Jesu historie om tjeneren, der skyldte kongen en forskrækkelig masse penge. Kongen i historien er jo Gud, og tjeneren kan være dig eller mig.

Efter at tjeneren havde fået eftergivet sin gæld på 10.000 talenter, mødte han en kollega, som skyldte ham 100 dinarer.

1 dinar var på Jesu tid en arbejders almindelige dagløn - ca. 4 g. sølv. Dvs. at medtjeneren skyldte ham 100 daglønnings.

Omregnet til dagens satser bliver det ca. 100.000 kr. Det er da en sjat penge.

Tjener 1 havde en gæld til kongen på 10.000 talenter.

1 talent var 50 kg. sølv - 12.500 daglønnings. Nu var gælden 10.000 talenter - (lidt hovedregning!) 1,25 mio gange mere end de to tjeneres mellemværende.

125 mia. kr. Jo, han kunne virkelig lege med de tunge drenge i vore dages finanskriser og børsskandaler.

”Hav tålmodighed med mig,” bad han, ”så skal jeg betale det alt sammen.” En desperat bøn – for det er helt åbenlyst, at det aldrig kunne lade sig gøre - Han skulle arbejde i godt 342.000 år for at tjene det hjem.

Kongen i historien er Gud. Hvem skylder dog Gud så meget?

Det gør vi. Vi læste til indledning salme 139:

Det var dig, der flettede mig sammen i min mors liv.

Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt,
underfulde er dine gerninger.

Gud skabte os og gav os livet. Og han gav os alt både at leve af og at leve for. Kan vi nogensinde betale det tilbage?

Hvad har Gud foretaget sig, siden han begyndte at skabe vor verden? Han har øst sin kærlighed ud over jorden og ud over vort menneskeliv i en uophørlig strøm.

Og hvad gjorde vi med den kærlighed? Se på vor verden i dag. Vi har skabt så meget ondt, at intet menneske har overblik over det - krige, nød, sult, flygtningestrømme, ødelæggelse af skaberværket. Nå ja, men det er jo ikke mig, der laver krig og elendighed. Nej, men som vore liv er flettet sammen i denne verden, har jeg min aktie i det onde, der huserer i denne verden – foruden den part, som jeg aktivt og personligt er ansvarlig for.

Og hvis én slår mig, så slår jeg ham endnu hårdere.

Er det ikke den levevis, der avler al den uro og alle de sorger og bekymringer og den nød, vi mennesker kan slæbe rundt på?

Sådan oparbejder vi gæld til hinanden som mennesker. Og endnu mere oparbejder vi gæld til Gud, som gav os hele sin kærlighed fra før, vi blev født.

Vi vil aldrig kunne betale det tilbage.

Det er i grunden ikke så sært, at de fleste mennesker tror, at Gud ser på dem med vrede.

Og alligevel er det sært. Det viser i hvert fald, at de ikke har hørt efter, hvad Jesus, Guds egen Søn, fortalte og viste os om Gud.

For Jesus fortalte ikke sin historie om kongen og den gældbunde tjener blot for at give os dårlig samvittighed. Han fortalte sin historie først og fremmest for at vise os, hvad det er for en Gud, han har lært os at sige ”vor Far” til.

Gud er som en konge, der gladelig eftergiver sin tjener en gæld på 125 mia kr. - i tillid til, at tjeneren tager det sindelag med sig og handler på samme vis over for sine medmennesker.

Tjeneren i historien fattede det ikke, men vi behøver jo ikke at følge hans eksempel.

Har vi blot anet, hvor stor Guds kærlighed er til os, hvor altforvandlerende hans tilgivelse er, så vil det også betyde en helt ny måde at forvalte livet på, en helt ny måde at færdes med andre mennesker på.

Véd du - jeg spørger ikke, hvad tror du, men *véd* du, hvad Gud tænker og føler, når han ser på dig? Han føler en grænseløs kærlighed, og han tænker: Dér mit elskede barn, som jeg kun ønsker at tage ind til mig og give alt det bedste, jeg ejer.

De seneste mange år har jeg forsøgt at fordybe mig i den kærligheds mysterium. Og jeg har ikke prædikeret om meget andet, for der er ikke så meget andet at prædike om. Men så hænder det, at en og anden siger til mig: Jamen kan det nu passe, at Guds kærlighed er så grænseløs? Bliver det hele ikke alt for let? Bliver det ikke ligegyldigt hvad vi gør? Hvad med synden - og syndens alvor? Kan Gud da slet ikke blive vred?

Oftentimes kan jeg få en uhyggelig fornemmelse af, at de spørgsmål stilles, ikke så meget ud af en interesse i virkelig at forstå Gud, men mere ud af en – måske ubevidst – trang til kontrol og trang til retten til at dømme nogle ude og sig selv inde.

Det er en alt for velkendt mekanisme i menneskets sind og tanke. Den yderste konsekvens deraf er det, vi ser blandt religiøse fanatikere (og for den sags skyld også blandt politiske fanatikere), som mener at have retten til at forfølge og somme tider dræbe mennesker, de mener, skylder Gud eller

overmagten noget, eller som efter deres mening har fornærmet Gud.
 (Så tænker vi straks på islamistiske ekstremister – men de findes også i rigeligt tal blandt mennesker, der regner sig som kristne.)
 Betal hvad du skylder – ellers

Men lad os bare tage spørgsmålet for pålydende som et ærligt spørgsmål om Guds væsen:
 Kan Gud ikke blive vred?

Jo, Gud kan blive så flintrende, lynende vred, som kun en gud kan blive! Men samtidig bliver han mindst lige så bedrøvet, som han bliver vred.

Men læg mærke til kongen i Jesu historie. Hvornår blev han vred?
 Var det, da han opdagede tjenerens svimlende gæld i regnskabet? Nej.
 Var det, da tjeneren måtte erklære, at han ikke havde noget at betale med? Nej.
 Var det, da tjeneren udstillede sin afgrundsdybe dumhed ved at erklære, at han nok skulle betale det hele tilbage – hvilket var åbenlyst umuligt? Nej.
 For det lader sig ikke gøre at fornærme Gud eller snyde Gud eller såre Gud selv, så han bliver vred.
 Kan en myg stikke solen, så det gør ondt?

Der, hvor kongen blev både bedrøvet og vred, var, da den gælds befrie tjener nægtede at vise medlidenhed med sin medtjener.
 Når Gud ser, at vi mennesker behandler hinanden, vore medmennesker og medskabninger med hårdhed, uforsonlighed, ukærlighed og had – så bliver han så vred, som kun en gud kan blive.

Men der er en væsentlig forskel på både Guds kærlighed og vrede og vor kærlighed og vrede.
 En meget almindelig holdning blandt mennesker kan udtrykkes i sætningen: Jeg elsker dig, men jeg er vred på dig.
 Det kan være forældre, der siger det til deres barn, eller ægtefæller, der siger det til hinanden: Jeg elsker dig, men jeg er vred på dig.
 Det er en af de hårdeste og grusomste sætninger, vi kan tage i munden. For hvad er det, vi siger?
 Det betyder jo – dette lille ”men” – at min vrede har sat min kærlighed ud af kraft, måske helt udraderet den, så jeg elsker dig ikke mere. Og hvis du igen vil elskes af mig, så må du bøje dig for min vrede og betale hvad du skylder. Du må købe min kærlighed.

Gud siger aldrig ”men”, når han har sagt, at han elsker os.
 Måske siger han: ”Jeg elsker dig, OG jeg er vred på dig” – eller ”jeg elsker dig, og DERFOR bliver jeg vred på dig, når du handler sådan.”
 Intet – end ikke Guds vrede – kan udradere Guds kærlighed eller sætte den ud af kraft.

Men Gud kan blive vred! Og han blev så vred over synden i vor verden – vor måde at gøre hinanden og skaberværket fortræd på – så vred, at han måtte tage det mest drastiske skridt, man kan tænke sig.
 Det gjorde han, da han kom til os i sin Søn Jesus Kristus, og i hans liv og færd som 100% mennesker, i hans umenneskelige lidelse og død satte alt på spil – inklusiv sin egen væren Gud – for at betale vor gæld, vor skyld.

Alle Jesu lignelser har deres begrænsning i forsøget på at beskrive Gud og Guds rige. For billederne er hentet fra vor verden og vort liv.
 Kongen i Jesu historie stregede tjenerens gæld ud i bogen. Men Gud gjorde det ikke blot med et pennestrøg i sin store bog. Han betalte selv gælden med sit eget liv i sin søn Jesus, som selv er Gud.

Det kan være svært at forstå, hvis vi prøver at udgrunde det med vore små hoveder. Nej, det er ikke bare svært at forstå – det er vel umuligt at forstå, men muligt at tro.

Men om lidt får vi en direkte hilsen fra denne grænseløst kærlige Far. Når brødet og bageret rækkes

os i nadveren, og Jesus siger til os: ”Dette er mig legeme, som gives for jer ... Dette bæger er den nye pagt ved mit blod.”

”Jeg har betalt gælden med mit eget liv i døden på korset.”

Og hvad skrev Jesus med sit hjerteblod i den nye pagt, den nye aftale mellem Gud og os?

Han skrev dette: ”Se, hvor stor en kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn, og *vi er det!*”

Når Gud fra sin himmel ser på dig, så smiler han og tænker: ”Dér er mit elskede barn.”

Hør det, se det, smag det – optag det i din krop og dit sind. Og du vil se, at du har så rigeligt råd til at ødsle med den kærlighed, du selv har modtaget – i tilgivelse, barmhjertighed, hjælpsomhed på alle måder, når du møder din medtjener, hvad enten han skylder dig 100 denarer eller 10.000 eller slet ingenting.

Lad os nu sidde i stilhed nogle øjeblikke med hver sine tanker og hver sin bøn og tak til Gud.